

Кафедра української літератури, якою керує кандидат філологічних наук, доцент Віра Анатоліївна Мелешко, – одна з найстаріших у Полтавському національному педагогічному університеті (утворена в 1932 році), її день сьогоднішній визначили вагомі досягнення і традиції попередніх часів. Навчальна та наукова діяльність доцентів П. К. Падалки, Є. Є. Радченка, І. Г. Бацули, Ф. М. Неборячка, П. К. Загайка, В. І. Мартуся, О. Ф. Ганич, котрі віддали кафедрі десятки років, є прикладом і стимулом для теперішніх викладачів. У свій час на ній працювали відомі науковці, культурні діячі, письменники. З-поміж них – Григорій Майфет, Євген Сверстюк, Володимир Тарасенко.

Викладачі кафедри здійснюють підготовку фахівців зі спеціальностей: 035 Філологія (Українська мова і література), 014 Середня освіта (Українська мова і література).

Кафедра забезпечує викладання низки літературознавчих дисциплін :

- Історія української літератури та літературної критики
- Вступ до літературознавства
- Усна народна творчість
- Дитяча література
- Дитяча література з елементами виразного читання
- Методика навчання української літератури
- Історія української літератури
- Літературне краєзнавство
- Інноваційні технології навчання літературознавчих дисциплін у старшій та вищій школі
- Теорія літератури
- Сучасний український літературний простір
- Літературна творчість
- Методика викладання літературознавчих дисциплін у вищих навчальних закладах
- Сучасний літературний процес
- Українська мала проза ХХ століття: тематика, жанрові модифікації, стильова парадигма
- Аналіз тексту: системний підхід

Кафедра співпрацює з Інститутом літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України, Українським національним педагогічним університетом імені М. П. Драгоманова, Полтавською обласною національною спілкою письменників України.

За роки функціонування кафедра підготувала понад 15 тисяч фахівців. З-поміж них – учителька української мови і літератури, Герой Соціалістичної Праці Н. Ю. Гориславець (Войтенко), українські письменники Борис Чіп, Михайло Казидуб, Володимир Тарасенко, Тамара Голобородько, Сергій Осока, Наталка Трикаш, діячі українських національного руху останніх десятиріч Павло Матвієнко, Микола Гаража, учасник АТО Анатолій Циган.

Колектив кафедри працює в руслі теми „Літературна Полтавщина від давнини до сучасності у національному та інтертекстуальному контекстах”.

Майже щороку свою наукову роботу викладачі кафедри підсумовують випуском збірника “Актуальні проблеми літературознавства”. Віднедавна збірник змінив свій формат: усі статті – віддзеркалення змін у шкільній програмі з української літератури, нових підходів до вивчення творів. Викладачі кафедри – постійні учасники міжнародних і всеукраїнських наукових конференцій, а також і їх організатори. Кафедра ініціювала та провела такі конференції:

- Міжнародна наукова конференція “Євген Гребінка в крайовому, українському та світовому літературно-мистецькому контексті”
- Всеукраїнська науково-методична конференція “Літературне краєзнавство: проблеми, пошуки, перспективи”
- Всеукраїнська науково-практична конференція “Постать Григорія Сковороди в сучасному філософсько-культурному просторі”
- Всеукраїнська науково-практична конференція “Іван Котляревський та українська культура ХІХ – ХХІ століть”
- Всеукраїнська науково-практична конференція “Василь Симоненко: погляд крізь час і простір”

У 2018 році проведено Міжнародну науково-практичну конференцію “Феномен Олеса Гончара в духовному просторі українства”, присвячену сторіччю від дня народження письменника. До участі в науковому форумі зголосилися гончарознавці й гончаролюбці з Молдови (м. Бендери), Німеччини (м. Мюнхен, м. Падеборн, м. Франкфурт-на-Одері), Словаччини (м. Пряшів), Польщі (м. Гожув Великопольський, м. Люблін, м. Познань), Японії (м. Токіо), з цілої низки міст і містечок України – Києва, Бердичева, Вінниці, Володимира-Волинського, Гадяча, Дніпра, Запоріжжя, Ізмаїла, Кам'янця-Подільського, Кобеляк, Кривого Рогу, Луцька, Одеси, Оржиці,

Переяслава-Хмельницького, Полтави, Рівного, Сімферополя, Старобільська, Ужгорода, Херсона, Хмельницького, Черкас, Чернігова, Ярмолинець та ін. Усього незабутня постать Олесь Гончара об'єднала понад 150 дослідників та шанувальників, з-поміж яких і знанні вчені – академіки, члени-кореспонденти, професори, доценти, і наукова молодь, освітяни, краєзнавці, письменники, представники влади й громадськості. До початку конференції за її матеріалами було видрукувано збірник наукових статей та видано і презентовано тематичний – гончарознавчий – випуск “Альманаху Полтавського національного педагогічного університету «Рідний край»”.

Викладачі кафедри керують самодіяльними колективами:

- театр „Факультет F” (директор доц. Радько Г. І.)
- мистецький центр „Заспів” (керівник ас. Волощук Ю. І.)

На кафедрі української літератури функціонує науковий гурток «Актуальні проблеми літературознавства» (керівник – доц. Зінченко Н. І) та кілька проблемних груп: “Літературний процес другої половини ХХ ст.” (керівник – доц. Радько Г. І.), “Літературне краєзнавство в контексті розвитку українського письменства” (керівник – доц. Мелешко В. А.), “Актуальні проблеми української прози ХХ ст.” (керівник – доц. Ленська С.В.)

Члени кафедри постійно контактують зі школами міста й області, є науковими консультантами в освітніх закладах різного типу – ліцеях, гімназіях, навчально-виховних комплексах. Кафедра української літератури веде різноманітну виховну роботу. Традиційними стали літературні вечори, присвячені ювілеям письменників (Михайло Шевченко, Галина Вовченко, Тамара Голобородько), зустрічі з письменниками, які лише входять у літературу, та іменитими (Анатолій Дімаров, Михайло Слабошпицький, Василь Шкляр, Сергій Пантюк, Олена Задорожна, Любо Дереш, Любов Якимчук, Степан Процок, Григорій Гусейнов, Світлана-Майя Залізник, брати Капранови, Володимир Шовкошитний), спілкування з літературознавцями, літературними критиками (Олексій Неживий, Данило Ільницький), літературні конкурси, фестивалі української літератури, читацькі конференції. Традиційно в березневі дні кафедра української літератури влаштовує особливе свято, приурочене до Дня народження найбільшого українського поета Тараса Шевченка. Уже понад 30 років його проведенням опікується доцент кафедри української літератури, канд. філол. наук Наталія Іванівна Зінченко. Наталія Іванівна дбає про те, щоб кожного разу обрати нові яскраві форми заходу: літературна вітальня, інтерактивна лекція з елементами театральної постановки, театралізована вистава, виставка творів поета. Відтепер вирішено проводити захід, який би не просто показав велич, глибину та багатогранність поетової постаті, а й наблизив до нового прочитання його текстів школярів, адже учні – це та цільова аудиторія, до якої незабаром наші студенти-випускники понесуть українське слово, зокрема Шевченкове, уже в ролі вчителів. Захід має також профорієнтаційний характер. Зацікавити школярів Шевченковим словом, показати, що творчість поета завжди актуальна та нова, дати можливість студентам пропрацювати з талановитим учнівським поколінням і поділитися досвідом, проінформувати шкільну спільноту про факультет філології та журналістики й особливості навчального й мистецько-культурного життя на ньому – такі головні завдання ставили перед собою викладачі кафедри. Тож врешті захід отримав назву “Мелодії Шевченкового слова”: конкурс виразного читання. Прагнемо, щоб він набув статусу всеобласного.

ФІЛОЛОГІЯ
ТА
ЖУРНАЛІСТИКА